

הטיפול בסוכרת (Madhu Meha)

על פי האירוודה

עמי ריין

מטפל איורודי, מורה, מרכז אקדמי של מגמת האירוודה במכללת רידמן

amiayu@gmail.com, 054-5675615

www.ayu.co.il המצגת תופיע ב-

"הטיפול בסוכרת על פי האירוודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

רקע

- סוכרת היא מחלה כרונית נפוצה ובעלת השפעה שלילית דרמטית על האיזון בגוף ובנפש.
- למרות שסוכרת מתוארת לעיתים כ-"מגפה של העולם המודרני המערבי", מחלה זו הייתה קיימת גם לפני אלפי שנים.
- תיאור מפורט של המחלה ודרכי הטיפול בה מופיעים בטקסטים העתיקים של האיורודה. שמה בסנסקריט Madhumeha.

מקורות סמכות

1. Charaka Samhita (CS)
2. Sushruta Samhita (CS)
3. Ashtanga Hridayam (AH)
4. Bhaishajya Ratnavali (BR)

ראשי פרקים

1. עקרונות הטיפול באירוודה
2. ההתרחשות הפתולוגית במדהו מהה
3. אסטרטגיה טיפולית
4. כלים טיפוליים

עקרונות הטיפול באיורודה

- טיפול באדם ולא במחלה < טיפול ספציפי
- טיפול בגורמים ולא טיפול סימפטומאטי
- טיפול כוללני < התייחסות לאי סדרים, מחלות נוספות, טבע מולד
- טיפול הדרגתי

התרחיש הפתולוגי במדהו מהה

יש שני תרחישים (Samprapti) נפרדים, אפשריים למדהו מהה:

הפניה	תיאור	גורמים	מושג פתולוגי
CS.Ni. 4	אוג'ס מונע ע"י ואטה ונלקח ממקומו	מגבירי ואטה	Asaya Pakrasa
CS.Su. 17	חסימה של ואטה	מגבירי קאפה	Avarana

תיאור דואלי זה מופיע גם ב-AH.Ni. 10/18-21:

This (madhumeha) arises in two ways, by the aggravation of vāta caused by a) dhātukṣaya-depletion/loss of tissues and b) obstruction of its path (movement) by the doṣās covering it.

הקבלה (מסויגת) לסיווגים נוספים

תרשיש פתולוגי	CS	SS	רפואה אלופטית
Asaya Pakrasa	מטופלים רזים	מולד	סכרת נעורים (IDDM)
Avarana	מטופלים מלאים	נרכש	סכרת מבוגרים (NIDDM)

אסור לבסס את האבחון על סמך הקבלות אלה.

יש להשתמש בכלים האבחוניים האירודים על מנת להגיע לאבחנה הנכונה.

מרכיבי הגוף והנפש העיקריים המעורבים בתרחיש הפתולוגי (Samprapi Ghataka) של מדהו מהה

- Dosha – Kapha, Tridoshaja
- Dushya – Meda, Rakta, Mutra, Rasa
- Ojas, Bala
- Agni
- Manas

אסטרטגיה טיפולית

נתמקד בטיפול במדהו מהה שהוא תוצאה של חסימה
תזכורת – בכל מקרה על הטיפול להיות מותאם למצב הספציפי

1. יעדים:

i. הרגעת קאפה תוך שמירה על ואטה

ii. הפחתת רקמת השומן (מדה הרה)

iii. "טיהור דם" (רקטה שודנה)

iv. חיזוק החיוניות (אוג'ס קרה)

v. הסדרת יכולת העיכול (אגני)

vi. טיפול במצבי דחק ("סטרס") אם יש

2. מגמות טיפוליות (אופה קרמה)

i. הפחתה (לנגהנה)

ii. חימום (סוודנה)

iii. הפחתת שומניות (רוקשנה)

iv. חיזוק החיוניות (ראסיאנה)

3. שלבים:

i. הסרת הגורם (נידנה פריברג'נה)

ii. ניקוי (שודנה)

iii. טיפול ביעדים שצוינו לעיל (שמנה) בכלים הטיפוליים שיוצגו

בהמשך

כלים טיפוליים

1. תזונה

i. מפחיתת קאפה

ii. הרגלי תזונה טובים: שגרה, פשטות, טריות, תשומת לב, באהבה

iii. מזונות מרים

iv. שעורה

2. אורח חיים

i. פעילות גופנית

ii. יוגה

צמחי מרפא

איכויות של צמחים עיקריים למדהו מהה:

טעם	מר, חריף, מכווץ
איכויות	יובש, תנועה, חדות
טעם שלאחר העיכול	חריף
עוצמה (Virya)	חום
פעולה	טיהור דם, חיזוק החיוניות

צמחי מרפא מומלצים:

שילג'יט

"הטיפול בסוכרת על פי האירווודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

כורכום

"הטיפול בסוכרת על פי האירווודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

אמלה (Amla, Embelica officinalis)

"הטיפול בסוכרת על פי האירווודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

גוגולו (Guggulu, Commiphora mukul)

"הטיפול בסוכרת על פי האירווודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

גודוצ'י (Guduchi, *Tinospora cordifolia*)

"הטיפול בסוכרת על פי האירווודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

ניים (Neem, *Azadirachta indica*)

"הטיפול בסוכרת על פי האירודעה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

גורמר/ג'ימנמה (Gurmar, *Gymnema sylvestre*)

"הטיפול בסוכרת על פי האירווודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

קארלה (Karela, Momordica charantia)

"הטיפול בסוכרת על פי האירווודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

בנוסף לצמחים העיקריים חשוב להוסיף צמחים משניים ל:

- שיפור ספיגה
- תמיכה מערכתית
- הקלה סימפטומטית
- הגנה מפני תופעות לוואי וסיבוכים של מדהו מהה
- מרגיעים מנטאלית במידה ויש מצבי דחק

פורמולות

- נישא אמלקי
- טריפלה
- צ'נדרה פרבהה ואטי

טיפול מגע

אודברטנה (Udvartana) - עיסוי איורודי ממריץ שנעשה עם אבקה

"הטיפול בסוכרת על פי האיורודה"
עמי ריין - www.ayu.co.il

סיכום

- סכרת היא מחלה נפוצה ו**חשיבות הטיפול** בה ידועה.
- **באיורוודה הכירו היטב** מחלה זו, את הגורמים, הסימנים והתרחיש הפתולוגי
- הטיפול האיורודי בסוכרת הוא בעל **ניסיון** מוצלח של אלפי שנים
- יש **לאבחן** את סוג הסוכרת ולטפל בהתאם **לתרחיש הפתולוגי**
- יש להתייחס לכל **מרכיבי הגוף והנפש** המעורבים
- יש להתנהל על סמך **האסטרטגיות** הטיפוליות
- הטיפול האיורודי בסוכרת נעשה באמצעות **מגוון** כלים טיפוליים
- יש לבחור את האמצעים המתאימים בהתאם למקרה **הספציפי**